

**Bruxelles, 13. lipnja 2025.
(OR. en)**

10045/25

**RESPR 14
FIN 659
ECOFIN 735
FISC 138**

NAPOMENA O TOČKI „I/A”

Od:	Predsjedništvo
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Predmet:	Izvešće predsjedništva o napretku u vezi s novim vlastitim sredstvima

I. UVOD

U skladu sa zaključcima sa sastanka Europskog vijeća održanog od 17. do 21. srpnja 2020.¹, Međuinstitucijskim sporazumom od 16. prosinca 2020.² predviđa se rad na uvođenju novih vlastitih sredstava, čime bi se trebao prikupiti iznos koji odgovara očekivanim rashodima za otplatu glavnice i kamata na pozajmljena sredstva koja će se upotrijebiti za rashode iz članka 5. stavka 1. točke (b) Odluke o vlastitim sredstvima (NextGenerationEU, dio koji se odnosi na bespovratna sredstva). U Međuinstitucijskom sporazumu utvrđuje se i plan za uvođenje novih vlastitih sredstava i predviđa da bi Vijeće o prvom paketu trebalo raspravljati prije 1. srpnja 2022. (u cilju njihova uvođenja 1. siječnja 2023.), a o dodatnoj drugoj košarici vlastitih sredstava do 1. srpnja 2025. (u cilju njihova uvođenja do 1. siječnja 2026.).

¹ Dok. EUCO 10/20 (točke A29, 145–150).

² Međuinstitucijski sporazum od 16. prosinca 2020. između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o proračunskoj disciplini, suradnji u proračunskim pitanjima i dobrom financijskom upravljanju te novim vlastitim sredstvima, uključujući plan za uvođenje novih vlastitih sredstava (SL L 433I, 22.12.2020., str. 28.).

U tom kontekstu Komisija je u prosincu 2021. predstavila prijedlog o izmjeni Odluke o sustavu vlastitih sredstava Europske unije¹, koji bi uključivao tri nove vrste vlastitih sredstava utemeljene na: sustavu EU-a za trgovanje emisijama (ETS), mehanizmu za ugljičnu prilagodbu na granicama (CBAM)² i nacionalnom doprinosu proračunu EU-a na temelju udjela rezidualne dobiti najvećih i najprofitabilnijih multinacionalnih poduzeća preraspodijeljenih državama članicama („prvi stup”).

Komisija je 20. lipnja 2023. predstavila prilagođeni paket za sljedeću generaciju vlastitih sredstava. Taj paket uključuje novu izmjenu Odluke o vlastitim sredstvima³ (kojom se mijenja prijedlog iz prosinca 2021.) tako što se uvodi nova vrsta vlastitih sredstava utemeljena na statističkim podacima o dobiti poduzeća (CPOR) i prilagodbe slijedom donošenja sektorskog zakonodavstva o CBAM-u i reviziji ETS-a.

Prilagođeni paket uključuje i dva izmijenjena prijedloga u vezi s provedbenim mjerama sustava vlastitih sredstava, uključujući nove izmjene prijedloga uredbe o stavljanju na raspolaganje⁴ i uredbe o provedbenim mjerama⁵ iz ožujka 2022., koji su bili popraćeni i radnim dokumentom službi Komisije⁶. Ti prijedlozi sadržavaju prilagodbe potrebne da se uključi dogovor suzakonodavaca u pogledu prikupljanja u okviru CBAM-a i obuhvaćaju nove odredbe koje se odnose na vlastita sredstva utemeljena na statističkim podacima. Pravila o vlastitim sredstvima koja se temelje na udjelu preraspodijeljene dobiti („stup I.”) ostaju u Prijedlogu odluke o vlastitim sredstvima.

Ovo izvješće, uključujući u njemu iznesene preporuke, temelji se na radu prethodnih predsjedništava i sastavlja se pod odgovornošću poljskog predsjedništva.

¹ Dok. 15260/21.

² Komisija je 14. srpnja 2021. objavila i zakonodavne prijedloge o CBAM-u i reviziji ETS-a. Obje uredbe donesene su u svibnju 2023.

³ Dok. 10853/1/23 REV 1.

⁴ Dok. 10855/1/23 REV 1.

⁵ Dok. 10854/1/23 REV 1.

⁶ Dok. 10853/23 ADD 1. U radnom dokumentu službi Komisije ocijenjeni su glavni kandidati za vlastita sredstva koje je predložio Europski parlament, kao i njihov potencijal da postanu nova vlastita sredstva, i to prema tri kriterija, a to su: potencijal za stvaranje prihoda, jednostavnost i brza mobilizacija prihoda.

II. TRENUTAČNO STANJE

Rad poljskog predsjedništva bio je dvojak. S jedne strane, predsjedništvo je razmotrilo **funkcioniranje postojećeg sustava vlastitih sredstava**. S druge strane, potaknulo je raspravu među državama članicama o **prilagođenom paketu za sljedeću generaciju vlastitih sredstava**.

U tu je svrhu organiziralo šest sastanaka, koji su održani 20. siječnja, 28. veljače, 13. ožujka, 29. travnja, 22. svibnja i 5. lipnja.

Funkcioniranje postojećeg sustava vlastitih sredstava

Radna skupina za vlastita sredstva rad je započela raspravom o **izvješću Komisije o funkcioniranju sustava vlastitih sredstava koja se temelje na PDV-u**¹.

U izvješću su istaknuta ukupna postignuća Komisije u pogledu pojednostavnjenja, a posebno minimalni učinak na osnovicu PDV-a, ukidanje kompenzacija i ispravaka, naglo smanjenje pričuva i smanjenje administrativnog opterećenja za države članice, među ostalim zahvaljujući upotrebi pojednostavnjene metode izračuna ponderirane prosječne stope PDV-a, koja je za stopu kojom je rezultirala između 2021. i 2024. ostala blizu stvarne stope za 2016.

U raspravi o nalazima izvješća države članice pozdravile su pojednostavnjenje uvedeno nakon reforme iz 2021., kao i njegovo drastično smanjenje administrativnog opterećenja. Međutim, neke države članice izrazile su zabrinutost zbog odstupanja između zamrznute ponderirane prosječne stope za 2016. i trenutačnih procjena, a neke od njih pozvale su na ponovni izračun ponderirane prosječne stope upotrebom ažuriranih podataka što je prije moguće, dok su druge upozorile na poteškoće u izračunu nove zamrznute ponderirane prosječne stope zbog ograničene dostupnosti podataka i visokih administrativnih troškova. Komisija se na temelju rasprave obvezala ažurirati Interni vodič o vlastitim sredstvima koja se temelje na PDV-u kako bi uskladila svoje tumačenje ispravaka povezanih s (mogućim) povredama PDV-a s odredbama Uredbe Vijeća 1553/89, kako je izmijenjena Uredbom Vijeća 2021/769 od 30. travnja 2021., kako bi spriječila nepodudarnosti.

¹ Dok. 16919/24, dokument Savjetodavnog odbora za vlastita sredstva dostavljen državama članicama (Ares(2025)1886987 od 10. ožujka).

Na temelju **upitnika predsjedništva o poboljšanju postojećeg sustava vlastitih sredstava**¹ države članice razmijenile su mišljenja o funkcioniranju postojećeg sustava vlastitih sredstava u cjelini te o tome postoje li izazovi i jesu li moguća poboljšanja u specifičnom funkcioniranju vlastitih sredstava koja se temelje na BND-u, PDV-u, neregistriranom plastičnom ambalažnom otpadu i tradicionalnim vlastitim sredstvima. Konkretno, države članice izrazile su mišljenja o spajanju uredba o stavljanju na raspolaganje, postupku preispitivanja kojim se uređuju sporovi između Komisije i država članica o stavljanju na raspolaganje vlastitih sredstava, jedinstvenim pravilima za prilagodbe vlastitih sredstava iz prethodnih financijskih godina, metodama izračuna neregistriranog plastičnog ambalažnog otpada, statističkoj metodi gubitaka tradicionalnih vlastitih sredstava koji se mogu pripisati državama članicama, postupku predviđanja i mogućnostima pojednostavnjenja u zakonodavstvu o vlastitim sredstvima. Većina delegacija smatra da tehničko funkcioniranje postojećeg sustava općenito dobro funkcionira u smislu omogućivanja pravodobnog i neometanog financiranja proračuna EU-a. Međutim, neke delegacije ističu moguće promjene koje bi trebalo dobro razmotriti i ograničiti na doradu i usklađivanje sustava bez povećanja administrativnog opterećenja i osiguravajući transparentnost, predvidljivost i jednostavnu primjenjivost na sve vrste vlastitih sredstava. Na temelju rasprave i pisanih mišljenja primljenih od država članica predsjedništvo je predstavilo sažetak o preispitivanju sustava i zaključne napomene², koje su države članice pozitivno ocijenile.

Naposljetku, radna skupina raspravljala je o **izvješću Komisije o analizi troškova i koristi korištenja središnjeg računa iz članka 9. stavka 1. točke (c) Uredbe o stavljanju na raspolaganje**³.

¹ Dok. WK 34/2025 INIT.

² Dok. WK 34/2025 ADD 1.

³ COM(2025) 161 final.

Komisija je predstavila svoju evaluaciju odabranih modela riznice, tj. modela središnjeg računa u Europskoj središnjoj banci i optimiziranog modela riznice, koji uključuje tri središnja gotovinska računa u odabranim nacionalnim središnjim bankama u Francuskoj, Njemačkoj i Belgiji (opcija izvan područja primjene novih odredaba članka 9. Uredbe o stavljanju na raspolaganje). Zaključno, Komisija preporučuje drugu opciju, optimizirani model riznice, kao isplativo rješenje za sustav upravljanja gotovinom za trenutni višegodišnji financijski okvir (VFO), uz pretpostavku dobrovoljnog sudjelovanja država članica. Dok je nekoliko država članica smatralo da je optimizirani model riznice obećavajući, nekoliko drugih država članica dalo je prednost vlastitom odabiru modela. U tom pogledu države članice postavile su pitanje hoće li Komisija izmijeniti Uredbu o stavljanju na raspolaganje.

Kao poveznica između rasprava o trenutnom sustavu i rasprava o predloženim novim vlastitim sredstvima i drugim mogućim novim vlastitim sredstvima predsjedništvo je radnoj skupini predstavilo napomenu o **regresivnosti sustava vlastitih sredstava EU-a**¹.

U toj je napomeni posebno istaknuta postojeća regresivnost sadašnjeg sustava prihoda, posebno s obzirom na korekcije paušalnih iznosa godišnjih doprinosa na temelju BND-a za razdoblje 2021. – 2027. u nekoliko država članica. U napomeni je također navedeno da, iako vlastita sredstva od PDV-a i plastičnog ambalažnog otpada imaju i korektivne mehanizme, ona su sama po sebi regresivna². Naposljetku, u napomeni je objašnjeno kako bi vlastita sredstva na temelju ETS-a, kako je predloženo, doprinijela regresivnosti sustava³ te su predloženi mogući načini daljnjeg rada za rješavanje problema uočene regresivnosti.

¹ Dok. WK 3182/2025 INIT.

² Kao postotak BND-a države članice u odnosu na BND po stanovniku te države članice.

³ Iako se prijedlogom predviđa mehanizam solidarnosti.

Kao odgovor na pitanja iz napomene, dok su neke države članice tvrdile da se pravednost prihodovne strane ne bi mogla odvojiti od pravednosti na rashodovnoj strani, druge su ukazale na potrebu da pravednost prihodovne strane bude popraćena pojednostavnjenjem sustava, među ostalim ukidanjem paušalnih ispravaka. U tom je pogledu jedna država članica napomenula da bi trebalo uzeti u obzir samo paušalne iznose za regresivna vlastita sredstva, dok su druge predložile da bi sva nova vlastita sredstva koja će se uvesti trebala rezultirati ključem za uplatu doprinosa koji bi bio usko povezan s ključem BND-a. Slično tome, iako su neke države članice tvrdile da bi dominacija vlastitih sredstava koja se temelje na BND-u ublažila regresivnost sustava, jedna je istaknula da bi se uvođenjem istinskih novih vlastitih sredstava nadoknadila navedena regresivnost.

Prilagođeni paket za sljedeću generaciju vlastitih sredstava

Predsjedništvo je započelo s tim područjem rada raspravom o trenutačnom stanju i, ako su dostupni, ažuriranim podacima o prihodima za **predložena nova vlastita sredstva** koja se temelje na mehanizmu za ugljičnu prilagodbu na granicama (CBAM), sustavu trgovanja emisijama (ETS), dobiti poduzeća utemeljenoj na statistici (CPOR), inicijativi BEFIT (Poslovanje u Europi: okvir za oporezivanje dobiti) i prvom stupu.

Nekoliko država članica općenito je razočarano nevoljkošću Komisije da dostavi ažurirane podatke o prihodima i njezinim upućivanjem na rad od 2023. Međutim, Komisija je objasnila svoj pristup napominjući probleme višestrukih ciljanih revizija procjena s obzirom na promjene cijena.

Kad je riječ o CBAM-u, države članice pozdravile su objašnjenje Komisije u pogledu prijedloga o pojednostavnjenju CBAM-a¹ (dio zakonodavnog paketa „Omnibus I”), posljedica za područje primjene CBAM-a, a time i njegova mogućeg učinka na prihode.

¹ Dok. 6609/25 (COM(2025) 87 final).

Kad je riječ o ETS-u, ponovljeno je protivljenje nekih država članica zbog njegove regresivnosti i, s druge strane, spremnost druge skupine država članica da razmotre prijedlog.

Naposljetku, kad je riječ o CPOR-u, rasprave su pokazale protivljenje većine država članica tim novim vlastitim sredstvima, posebno s obzirom na njihovu statističku prirodu.

Neke države članice podsjetile su na važnost uzimanja u obzir postojećeg predloženog paketa i poštovanja plana za uvođenje vlastitih sredstava.

Predsjedništvo je zatim pokrenulo rasprave o trenutačnom paketu tako što je predložilo početno istraživanje dodatnih/alternativnih novih vlastitih sredstava za predloženi paket, što bi moglo pomoći u postizanju potrebne jednoglasnosti u Vijeću.

U tu je svrhu predstavila neslužbeni dokument o **mogućim novim vlastitim sredstvima** za proračun EU-a¹, koji je sadržavao kratak sažetak prethodnog rada i početna promišljanja, utemeljena na tom radu, o mogućim novim vlastitim sredstvima na temelju sljedećih izvora sredstava: (a) graničnih naknada/poreza EU-a, uključujući oporezivanje u okviru drugog stupa, poreza po odbitku na dividende, kamata i licencijskih naknada u EU-u te „izlaznog” oporezivanja; (b) oporezivanju velikih multinacionalnih poduzeća, a posebno velikih tehnoloških poduzeća, čime se predlaže mogući nastavak pregovora o prijedlogu Komisije o porezu na digitalne usluge iz 2018. s obzirom na to da ne postoji međunarodni sporazum o prvom stupu OECD-a, porezu koji se temelji na višku dobiti² i pristojbi za unutarnje tržište; (c) oporezivanju ekstremnog bogatstva uvođenjem vlastitih sredstava koja se temelje na minimalnom porezu na iznimno veliku neto imovinu pojedinaca u EU-u; (d) vlastitih sredstava koja se temelje na klimi i okolišu, kao što su sredstva koja se temelje na pristojbi za zrakoplovni sektor; i (e) vlastitih sredstava koja se temelje na oporezivanju financijskog sektora, na primjer porezom na financijske transakcije, porezom na financijske djelatnosti ili porezom na kriptoimovinu³.

¹ Dok. WK 4848/2025 INIT.

² Na temelju prvog stupa OECD-a.

³ Neslužbeni dokument uključivao je i „ostale prihode” od europskog sustava za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja (ETIAS), premije za prekomjerne emisije od proizvođača osobnih automobila ili prihoda od moguće nediskriminirajuće naknade za obradu u e-trgovini.

Komisija je uvelike olakšala to područje rada jer je mobilizirala brojne odjele i kolege kao potporu radu predsjedništva i radne skupine. Mnoge delegacije pozdravile su taj postupak, istodobno priznajući da rasprave o porezima spadaju u druge forume, bilo na nacionalnoj razini, razini EU-a ili međunarodnoj razini. Nekoliko država članica zatražilo je od Komisije da uzme u obzir ishod rasprave, ali i priznalo važnost provođenja temeljite analize. U tom pogledu neke delegacije zatražile su da se ne izgubi iz vida trenutni prijedlog iz 2021., koji je revidiran 2023., te da se prvenstveno razmotre dodatni prijedlozi koji bi se mogli podnijeti na vrijeme za sljedeći VFO.

Nekoliko delegacija smatralo je da se postojećim sustavom mogu pokriti svi potencijalni dodatni rashodi u sljedećem VFO-u, ali su izrazile da su spremne na razmatranje novih prijedloga. U tom su pogledu neke druge delegacije istaknule da se bilo kakav mogući dogovor mora smatrati paketom. Važno je napomenuti da je nekoliko delegacija naglasilo da nova vlastita sredstva trebaju biti pravedna, dok su neke delegacije istaknule da nova vlastita sredstva trebaju smanjiti nacionalne doprinose od prihoda (odnosno biti „svjež novac”), podsjetivši na to da se mnoge nove predstavljene ideje sastoje od nacionalnih poreza koji već postoje u nekoliko država članica. Osim toga, predsjedništvo se obvezalo provesti dublju analizu u radnoj skupini, na temelju informacija pozvanih stručnjaka, o potencijalnim vlastitim sredstvima na temelju: (a) zajedničkog poreza po odbitku u EU-u; (b) minimalnog poreza na iznimno veliku neto vrijednost pojedinaca u EU-u; (c) oporezivanja velikih korporacija; i (d) zajedničkog digitalnog poreza EU-a.

Kad je riječ o točki (a), nekoliko država članica iskazalo je velik interes, ali je zatražilo ažurirane podatke o potencijalu prihoda, kao i o sljedećim koracima za praktičnu provedbu. Neke države članice izrazile su zabrinutost zbog nacionalnog suvereniteta, poteškoća u usklađivanju poreznih pravila u odnosu na treće zemlje i mogućih utjecaja na ponašanje.

Države članice, iako su priznale međunarodne napore (u okviru skupine G-20), imale su slične reakcije u pogledu točke (b), a posebno su istaknule sljedeće: nacionalni suverenitet, poteškoće na tehničkoj razini, moguću kratkoročnu usmjerenost na utaju/izbjegavanje poreza ili moguće sudske sporove s obzirom na postojanje bilateralnih poreznih sporazuma s trećim zemljama i način provedbe prijedloga.

Kad je riječ o točki (c), jedna je delegacija smatrala da nije vjerojatno da se pronade rješenje na globalnoj razini, dok je druga delegacija pokazala snažnu potporu radu na porezima kojima se štiti suverenitet EU-a.

Naposljetku, kad je riječ o točki (d), nekoliko država članica bilo je otvoreno za tu ideju, ali nisu bile optimistične da se ona može uvesti na vrijeme za sljedeći VFO. Druge su savjetovale oprez jer bi uvođenje te ideje moglo potaknuti međunarodne partnere da poduzmu protumjere. Zbog tih su argumenata neke države članice zatražile da se usredotoči na vjerojatnije kandidate, dok su druge zatražile nastavak rada na tom pitanju. Posljednja skupina država članica podsjetila je na svoje postojeće nacionalne poreze na digitalne usluge i naglasila da takav prijedlog za nova vlastita sredstva iziskuje pažljiva politička i tehnička razmatranja.

Osim toga, predsjedništvo je od Komisije zatražilo da predstavi trenutačno stanje i napredak u vezi s pravnim okvirom koji se odnosi na kriptovalute kako bi se procijenilo može li prihod od kriptoimovine postati moguće vlastito sredstvo jednom kada se postigne odgovarajuća razina regulacije i usklađivanja u tom području u EU-u.

Naposljetku, radna skupina zatražila je, a i predloženo joj je, trenutačno stanje posebnih naknada i kazni koje mogu činiti druge prihode za proračun EU-a (naknada za ETIAS, naknada za obradu u e-trgovini, kazna za emisije CO₂ za proizvođače automobila). Neke države članice izrazile su interes za istraživanje mogućeg utjecaja naknada i kazni na prihode u proračunu EU-a.

III. PREPORUKE

Kad je riječ o procjeni funkcioniranja postojećeg sustava vlastitih sredstava, iako se potvrđuje dojam država članica da on općenito dobro funkcionira osiguravanjem zakonitih i redovitih prihoda kojima se omogućuje stabilno financiranje proračuna EU-a, utvrđene su moguće promjene koje bi mogle doprinijeti pojednostavnjenju sustava, osiguravajući njegovu transparentnost i predvidljivost.

Komisija se poziva da analizira predložene prijedloge i temeljito utvrdi problematična pitanja kako bi ih se uključilo u moguće zakonodavne prijedloge.¹

Osim toga, predsjedništvo smatra da bi trebalo razmotriti brzo provedive tehničke izmjene Uredbe o stavljanju na raspolaganje vlastitih sredstava, na primjer: da se vlastita sredstva koja se temelje na nerekicliранom plastičnom ambalažnom otpadu premjeste na ožujak sljedeće godine; mogućnost plaćanja predujmova mjesečnog doprinosa za vlastita sredstva koja se temelje na nerekicliранom plastičnom ambalažnom otpadu trebala bi biti usklađena s vlastitim sredstvima koja se temelje na PDV-u i BND-u; a prag ispod kojeg se ne naplaćuju iznosi kamata trebalo bi uskladiti za sva vlastita sredstva.

Druga utvrđena pitanja koja je potrebno dodatno razmotriti uključuju: mogućnost i uvjete pod kojima Komisija može upotrebljavati statističku metodu za kvantificiranje gubitaka tradicionalnih vlastitih sredstava koji se mogu pripisati državama članicama; uvođenje jedinstvenog postupka preispitivanja zaključenog odlukom Komisije kojom se uređuju sporovi između Komisije i država članica; i prijenos odredaba o metodi izračuna nerekicliранog plastičnog ambalažnog otpada za potrebe doprinosa iz provedbenog akta Komisije u Uredbu o stavljanju na raspolaganje ili donošenje postupka ispitivanja.

¹ Ti prijedlozi izmjena predstavljeni su u dokumentu WK 34/2025 ADD 1. Upitnik predsjedništva o poboljšanju postojećeg sustava vlastitih sredstava. Napomena predsjedništva na temelju odgovora država članica.

Predsjedništvo poziva Komisiju da razmotri i neka posebna pitanja. To se konkretno odnosi na: mogućnosti da se ažurira fiksirana ponderirana prosječna stopa koja se primjenjuje na vlastita sredstva koja se temelje na PDV-u kako bi se osigurala veća preciznost i pravednost doprinosa u proračunu EU-a koji se temelje na PDV-u; te poboljšanje metodologije izračuna vlastitih sredstava koja se temelje na nerecikliranom plastičnom ambalažnom otpadu, imajući na umu usporedivost i pouzdanost podataka i bez stvaranja dodatnog administrativnog opterećenja; kao i problematična pitanja povezana s tradicionalnim vlastitim sredstvima, kao što je određivanje početne točke izračuna zateznih kamata; i nedostatak poticaja za države članice da provode carinske provjere i kontrole.

U kontekstu pojednostavnjenja sustava vlastitih sredstava trebalo bi podsjetiti da bi usporedno postojanje nekoliko uredbi o stavljanju na raspolaganje trebalo biti samo privremeno i da bi takve pravne akte trebalo što prije spojiti u jednu uredbu.

Kad je riječ o prilagođenom paketu za sljedeću generaciju vlastitih sredstava, prijedlozi Europske komisije ponovno su razmotreni i o njima se raspravljalo, kako je objašnjeno u odjeljku II., ali **i dalje ima znatnih razlika u ocjeni** i nije bilo moguće znatno približiti stajališta. Raspravu je otežao nedostatak ažuriranih financijskih podataka.

Međutim, **treba napomenuti da mnoge države članice pozitivno ocjenjuju prijedlog o vlastitim sredstvima koja se temelje na CBAM-u**. U tom se pogledu preporučuje da Europska komisija početkom pregovora, a najkasnije do kraja 2025., pripremi **financijsku analizu proširenja područja primjene CBAM-a**, uključujući različite financijske opcije, ovisno o području primjene proširenja tog mehanizma na nove sektore.

Kad je riječ o prijedlogu o ETS-u, unatoč potpori skupine država članica, nekoliko država članica izražava zabrinutost u pogledu povećanja regresivnosti sustava i negativnog utjecaja na energetska i klimatska politika EU-a time što se državama članicama oduzima dio sredstava potrebnih za provedbu te politike.

Nadalje, predsjedništvo smatra da se prijedlog koji se temelji na ETS-u suočava s izazovima koji proizlaze iz ciljanog smanjenja emisija i inherentne nestabilnosti cijena sustava ETS-a, čime se potkopava predvidljivost i stabilnost financiranja EU-a. Očekuje se da će proširenje ETS-a na sektore kao što su zgrade i cestovni promet također nerazmjerno utjecati na kućanstva i MSP-ove s niskim dohotkom. To povećava distribucijske izazove, posebno s obzirom na to da su raspoloživa sredstva i dalje ograničena i opsegom i trajanjem. Uzimajući u obzir sve veću globalnu konkurenciju, posebnu pozornost trebalo bi posvetiti tome da se osigura da oblikovanje novih izvora prihoda ne utječe nerazmjerno na unutarnje gospodarske subjekte, već da se njime nastoji postići uravnotežen i pravedan doprinos onih koji djeluju na jedinstvenom tržištu i imaju koristi od njega, uključujući vanjske subjekte.

S obzirom na rasprave predsjedništvo smatra da su **potrebne izmjene predloženog paketa**. Posebno je važno da sustav vlastitih sredstava EU-a što manje opterećuje građane i poduzeća EU-a i da ne narušava konkurentni položaj gospodarstva EU-a. Oni koji imaju koristi od jedinstvenog tržišta, uključujući strane subjekte/platforme i multinacionalna poduzeća (posebno digitalna poduzeća), trebali bi pravedno doprinositi njegovu financiranju.

Kako bi se postigao dogovor i kompromis, predsjedništvo smatra da budući prijedlozi ne bi trebali pogoršati problem regresivnosti sustava financiranja proračuna EU-a i, u skladu s Ugovorom, više uzimati u obzir sposobnost doprinosa pojedinačnih država članica u sustavu vlastitih sredstava te za manje prosperitetne države članice korigirati regresivne elemente u postojećem sustavu vlastitih sredstava. Nedovoljno razmatranje problema regresivnosti moglo bi biti ključna prepreka postizanju budućeg sporazuma o financiranju proračuna EU-a, a kako je navedeno u planu priloženom Međuinstitucijskom sporazumu iz prosinca 2020.: „Također je poželjno da se za države članice ublaži povećanje vlastitih sredstava koja se temelje na BND-u.”

Predsjedništvo stoga smatra da bi Komisija i Vijeće trebali, u konačnici, nastaviti s radom na drugim prihodima za proračun EU-a (kao što su naknade i kazne), ne dovodeći u pitanje sektorske rasprave i ulogu koju članak 311. UFEU-a daje vlastitim sredstvima. Unatoč različitim financijskim učincima uvedenih ili planiranih drugih prihoda, koji mogu biti od pristojbi, naknada, novčanih kazni ili drugih izvora, njihov kombinirani učinak mogao bi biti znatan za financiranje politika EU-a nakon 2027. Preporučuje se da Europska komisija **što prije, a najkasnije do kraja 2025., pripremi sveobuhvatne informacije o postojećim i planiranim drugim prihodima za proračun EU-a, zajedno s predviđanjima o njihovom financijskom učinku.**

IV. ZAKLJUČAK

S obzirom na dosadašnji rad u okviru Radne skupine za vlastita sredstva od siječnja do lipnja 2025. na trenutačnom sustavu vlastitih sredstava i njegovu budućem obliku, predsjedništvo poziva države članice da prime na znanje napredak postignut tijekom poljskog predsjedanja i navedene preporuke.
